

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1110

B.A./B.Sc. 4th Semester

POLITICAL SCIENCE (Indian Political System)

Time Allowed—2 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— There are *eight* questions of equal marks.

Candidates are required to attempt any *four* questions.

1. Discuss the nature of party system in India.
2. Evaluate the ideology, policies and programme of Bhartiya Janta Party.
3. Describe the composition, powers and position of Election Commission of India.
4. What do you mean by voting behaviour ? Discuss the factors which determine the voting behaviour in India.
5. Write down interaction between caste and politics in India.
6. What do you mean by Regionalism ? Which factors are responsible for the rise of regionalism in India ?
7. What do you mean by Foreign Policy ? Write down the determinants of India's Foreign Policy.
8. Write notes on the following :
 - (a) Non-Alignment
 - (b) Panchsheel.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
3. ਚੋਣ ਆਯੋਗ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਮੱਤਦਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੱਤਦਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਕ੍ਰਿਆ ਲਿਖੋ।
6. ਖੇਤਰਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰਵਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ?
7. ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਕ ਤੱਤ ਲਿਖੋ।
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(ੳ) ਗੁਟ ਨਿਰਲੇਪਤਾ
(ਅ) ਪੰਚਸ਼ੀਲ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :- ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕਰਨਾ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ।

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੁਨਾਵ ਆਯੋਗ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
4. ਮਤਦਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਤਦਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਕ੍ਰਿਆ ਲਿਖੋ।
6. ਖੇਤਰਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰਵਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ?
7. ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤੱਤ ਲਿਖੋ।
8. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(ਕ) ਗੁਟ ਨਿਰਪੇਖਤਾ
(ਖ) ਪੰਚਸ਼ੀਲ।